

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

MARKLEYSA TUNNILSTRONGDIN

At rokniarkið er lagligt man alt tunnilskjakið, sum nú er uppi í tíðini, vera besta dømið um.

Kjakið um nýggjar tunlar norður um Fjall á Borðoyggi hevur valla lagt seg, so er alt á gosi um, at nú skal tunnil gerast til Suðuroyar.

Av stórum týðningi hevur tað fyrri onkran, at kjakið veruliga fær fest seg áðrenn løgtingsvalið komandi.

Eyðsæð er, at samfelagsliga er tað gagnligt, at so nógvar oyggjar og øki í landinum verða knýtt saman sum gjørligt. Tað verður fantastiskt, tá koyrandi verður undir Tangafirði millum Hvítanes, Strendur og Rókina.

Men tað verður ikki bara stutt-

ligt, tí við vilja hava politikararnir súltað trupulleikan við vegunum, sum skulu svølgja allari øktu ferðsluni, sum verður.

Fyrrverandi landsstýrismaðurin á økinum, Henrik, Old dugdi ikki at siggja trupulleikan og spurdi bara, hvaðani allir bilarnir skulu koma.

Vit siggja skilið í havnargøtum í hesum døgum. Tað er at kalla ikki framkomandi í gøtunum seinna-partar, tá øll ferðslan skal út úr býnum norðureftir. Tað verður í øllum førum hvaðna verri, tá koyrandi verður gjøgnum tunnulin.

Politiska ætlanin er tó púra greið. Vit skulu hava hesar tunlar, og sjálvst um politikararnir vita av trupulleikanum við innkomuvegu-

num bóðu megin við, so bíða teir kortini, tí pengar eru ikki til tað. Men málið verður pressað ígjøgnum politisku skipanina kortini.

Soleiðis varð eisini gjørt við Viðareidistunlinum, sum var trýstur fram um tunlarnar norður um fjall, tí ein týðandi politikari á Viðareidi var bangin fyrri, at um tunlarnir norður um Fjall komu fyrst, so kom Viðareidistunnilin ikki. Helst hevði hann rætt í tí. Men fyrri tey sum hava muga livað við vánaligu tunlunum norður um Fjall var eingin bati.

Áðrenn teir veruliga eru farnir í holtur við Sandoyartunnilin, so fegnast vit longu um Suðuroyartunnilin. Fólk á útoyggj sum Skúgv-

oy firtnast, at teirra oygg ikki eisini fær ein tunnil – og tað er sambært borgarstjóranum í Skúgvoy prógv fyrri, at politikararnir hava avgjört

at avfólka útoyggjarnar.

Valla er tað so. Politikarar loypa eisini her upp um garðin, har hann er lægstur. Ein slíkur tunnilin kostar 120 milliónir krónur fyrri hvønn kimometur – og hvør torir at tosa um kanska 4-600 milliónir fyrri kunna koyra til Skúgvoyar og út í Hest.

Kanska teir skuldi gjørt tvær rundkoyringar klárar til ráðini eru til tess. Men størstan týðning av øllum hevur tað, at vit øll somul sláa kalt vatn í blóðið og telja pengarnar.

Hóast roknistykkið sær pent út – loysir seg at telja pengarnar

Kirkjubøur - okkara framtíðar tjóðsavn?

Bjarni Djurholm

Herfyrri frættist, at tunnilsgrótið úr Sandoyartunnilinum skal tyrvast onkrastaðni nærhendis tunnilmunnanum við Gomlurætt.

Orsøkin - eingin veit, hvat hundraðtúsundir rúmmetrar av gróti skulu brúkast til?

Vóru hesi tíðindi ikki váttað av tunnilsfelagnum og myndugleikunum, mundu flestu hildið tað verið vánaligt skemt - at tyrva hesa ovurstóru mongd av nýtslugróti, ístaðin fyrri at brúka tað at byggja land við.

Skamt frá tunnilmunnanum er okkara størsta og avgjört týðningarmesta søguliga pláss, har átrúnaðar- og mentanarligi samleiki okkara er sprottin.

Skjal festa søgan um Kirkjubø gongur langt aftur um víkingatíðina. Aftaná at Føroyar vóru kristnaðar gjørdist Kirkjubøur bispasæti í árinum 1111. Átrúnaðar miðdepil í Norðrhøvum.

Søguligu virðini

Umframt Ólavskirkjuna, sum

er bygd í 13. øld, eru eisini leivdir av St. Brendans-kirkjunni (Likhúsið).

Óg so ikki minst Magnuskatedralurin (Múrurin), ið er bygdur um ár 1300, sum kortini ikki bleiv liðugur (summi meta, at katedralurin kortini varð liðugt bygdur).

Skamt við Múrin er søguligi Kirkjubøgarðurin, har elsti parturin av bygninginum - Roykstovan, ið er partur av Stokkastovuni, er bygd fyrri uml. 1000 árum síðani, og er tí burturav elsti og mest virðismikli søguligi bygningur yvirhøvur í landinum.

Stokkastovan er nú savn, har kongsbóndin við familju býr. Verandi festari er 17. ættarlið í óbrotnari linju, sum býr á garðinum. Sanniliga undranarsamt.

Stokkastovan verður roknað at vera eitt av heimsins

elstu timburhúsum, har fólk framvegis búgva. Í sjálvum sær eisini søguliga merkisvert.

Hetta er staðið har Sverri kongur av Noregi vaks upp, og har hægri lærustovnur (prestaskúli) var staðsettur heilt upp til reformatiónina.

Einstaklingaátak

Frá almennari síðu sýnist lítill áhugi at vera fyrri okkara søguliga samleika. Sjón er fyrri søgn, at alsamt fleiri virði, sum áttu at havt sjálvsagda eksponering, bert eiga lítlan lut í raðfestingunum hjá landi og kommunum.

Einstaklingar hava kortini av sínum eintingum skotið upp at varðveita søgulig stöð.

M.a. gjørdi J. P. Gregoriusen, arkitektur, saman við øðrum, verkætlan fyrri Múrin og Kirkjubø at leggja fyrri myndugleikar og almenningin fyrri

uml. 20 árum síðani.

Men so eiðasørt, at nakað positivt afturljóð kom frá valdshavunum. Verkætlanin liggur tí framvegis goymd og gloymd í onkrari skuffu.

Brandansvík

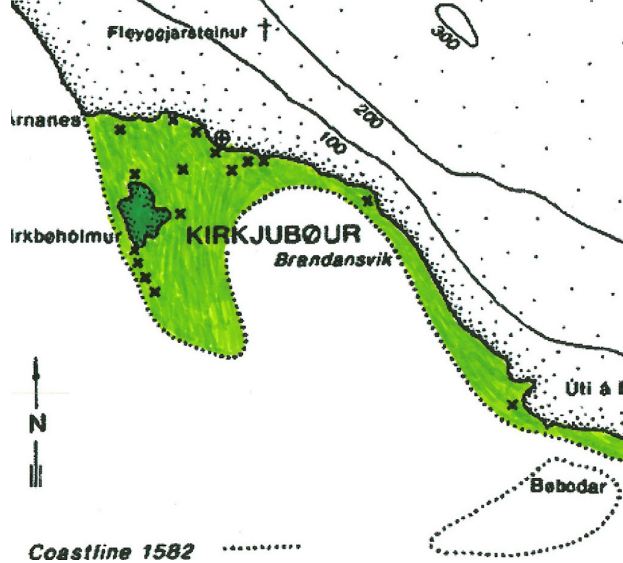
Men nú hava myndugleikarnir søguliga møguleika at vísa í verki, at atlit verða tikin fyrri okkara søguliga mentanararvi og virðing fyrri okkara samleika.

Ístaðin fyrri at tyrva grót burturi í haga, er tað so sjálvsagt, at tað verður brúkt at gera landfast aftur millum Kirkjubøhólmin og landið, og soleiðis endurskapa lendið, sum tað sá út áðrenn Kyndilsmessuódnina Hørðu í 1602, tá leyst bleiv millum Kirkjubø og Hólmin.

Tað er ovikið av gróti at endurskapa Brandansvík og kanska eisini lendið suður við landinum.

Síðani kann fornmyndugleikin í stigum, saman við kønum fólki, byggja upp aftur býlingin á økinum, sum verður í samsvari við byggisiðirnar fyrri 400 árum síðani.

Søgan sigur, at eini hálvthundrað sethús vóru á lendenum, sum bleiv oyðilagt í ódnini í 1602.

Grøna økið: Soleiðis kundi Brandansvík verið endurskapt

Perla kontra vísiðsløysi

Økið hevði blivið ein sonn søgufrøðilig perla, har Múrurin skuldi verið umvældur og lokaður í samsvari við uppskotið hjá J. P. Gergoriussen ella gjørdur liðugur, soleiðis sum nakrar keldur halda hann hava verið í síni tíð.

Kirkjubøur hevði soleiðis blivið eitt satt upplivilt her í útnorði við síni framúr mentan- og skjalafastari søgu.

Blivið okkara tjóðsavn til sóma og prýði fyrri land og fólk, og samstundis ein heiður til tey, sum í øldir hava røkt

fedranna arvin á staðnum.

Ætlanin at tyrva grótið undan Skopunarfirði er púra við síðuna av, vísiðsløyst - nú framúr høvi er at endurskapa størstu mentanarperluna í landinum.

Hugsíð, um Kirkjubøur aftur bleiv tað, sum vit lesa í søguni og hoyra frá livandi frásøgnunum frá bóndanum á staðnum.

Tá høvdu vit sanniliga kunna fegnast um okkara upphav frá landnámstíðini. Staðið, sum í øldir var okkara mentanardepil.